

**ความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
ต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี**
**The Opinions of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives’
Farmers on the Debt Suspension Project and Debt Reduction Burden Project
in Lao Khwan, Kanchanaburi**

สุรัมภา บุญสุข* และ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์**
Surampa Boonsuk and Dr.Wanlop Rathachatrannon

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ตามปัจจัยต่างๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สิน จำนวนพื้นที่ทำกิน และประเภทเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เกษตรกร อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 371 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ LSD โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของเกษตรกร อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่ทำให้ความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ และสถานภาพการสมรส ยกเว้นปัจจัย อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สิน จำนวนพื้นที่ทำกิน และประเภทเกษตรกรรม

คำสำคัญ: โครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้, ความคิดเห็น

Abstract

The objectives of this research were to study the level of the Opinions of The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives’ Farmers on the Debt Suspension Project and Debt Reduction Burden Project in Lao Khwan, Kanchanaburi and to compare the Opinions of The Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives’ Farmers on the Debt Suspension Project and Debt Reduction Burden Project through System of Bank for Agriculture and Agricultural Co-operatives in in Lao Khwan Kanchanaburi ,

* นิสิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; Email: pigsheep2@hotmail.com

** รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

concerning to the factors of sex, age, educational level, marital status, income, amount of debt, amount of farm and type of agriculture. The sample group consisted of 371 Farmers. The questionnaire was used as the instrument of the study. The statistical analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA and LSD at the .05 level of significance. The results indicated that the level of farmers' opinions on the Debt Suspension Project and Debt Reduction Burden Project was at the high level. Testing of hypotheses revealed that different gender and marital status made different opinions, exception for age, educational level, income, amount of debt, amount of farm and type of agriculture.

Key Word: Debt Suspension Project and Debt Reduction Burden Project, Opinion

บทนำ

ประเทศไทยกำลังพัฒนาเพื่อก้าวเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม แต่รายได้หลักของประชาชนส่วนใหญ่ยังคงมาจากภาคการเกษตรกรรม ซึ่งเป็นแหล่งของรายได้ประชาชาติของประเทศตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาการเกษตรจะทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีความเป็นอยู่ดีขึ้นปัจจุบันภาคการเกษตรของไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก จากเดิมผลิตเพื่อการยังชีพมาเป็น ผลิตเพื่อการจำหน่าย ตั้งแต่รัฐบาลได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 จนถึงปัจจุบัน ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาประเทศด้วยการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการเพื่อทดแทนการนำเข้า จึงส่งผลกระทบต่อภาคเกษตรกรรม ก่อให้เกิดปัญหาโครงสร้างการผลิต การเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและการจัดการ ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร นอกจากนี้เกษตรกรมักจะได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและความผันผวนของราคาผลผลิต จึงมีผลทำให้เกษตรกรมีการกักเงินเพื่อการผลิตและบริโภคในครัวเรือนมากขึ้นและเริ่มมีพฤติกรรมการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ทำให้เกิดปัญหานายทุนนอกระบบ ภาระหนี้สินของเกษตรกรจึงพอกพูนขึ้นทุกปี

ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาภาคการเกษตรให้ก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ไปในทางที่ดีขึ้น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นกลไกของรัฐบาล ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร ตลอดจนเป็นสถาบันเพื่อพัฒนาชนบท ได้รับมอบหมายภารกิจจากรัฐบาล โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ให้ดำเนินโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ปี 2555 เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินและความยากจน โดยการพักชำระหนี้ครัวเรือนของเกษตรกรรายย่อยและผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้ต่ำกว่า 500,000 บาท อย่างน้อย 3 ปี และปรับโครงสร้างหนี้สำหรับผู้มีหนี้เกิน 500,000 บาท รวมทั้งจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพและแผนการปรับโครงสร้างการผลิตอย่างครบวงจร เพื่อสร้างโอกาสในการยกระดับคุณภาพชีวิต ด้วยการมีรายได้ที่มั่นคงและสามารถใช้หนี้คืนธนาคารได้ สำหรับเกษตรกรผู้มีคุณสมบัติเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีทั้งหมด จำนวน 2,366,350 ราย มีต้นเงินกู้คงเป็นหนี้ทั้งหมด 271,314 ล้านบาท (โครงการพักชำระหนี้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร, 2555)

จากวัตถุประสงค์ของโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้สินจะทำให้เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีโอกาสนำเงินที่ต้องชำระหนี้ไปฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพและปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของครัวเรือนให้ดีขึ้นระหว่างการพักชำระหนี้ แต่เนื่องด้วยจากสภาพความเป็นจริง เกษตรกรบางส่วนยังขาดวินัยทางการเงิน มีการนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการพักหนี้และลดภาระหนี้ไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ซึ่งทำให้เพิ่มรายจ่ายในครัวเรือน และเปลี่ยนลักษณะนิสัยในการชำระหนี้สินของเกษตรกร ซึ่งไม่ตรงตามวัตถุประสงค์โครงการพักชำระหนี้ของรัฐบาล จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการศึกษาถึงความคิดเห็นของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้

ในฐานะผู้ทำการวิจัยเป็นพนักงานธนาคารแห่งนี้ จึงมีความสนใจศึกษาถึงรายละเอียดของโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี โดยศึกษาถึงความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ ความรู้ ความเข้าใจ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ การเปลี่ยนแปลงของภาระหนี้สินและรายได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โครงการพักชำระหนี้หรือไม่ รวมถึงปัญหาและอุปสรรค เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานตามนโยบายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เกษตรกรรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีจำนวน 4,998 คน (ข้อมูลจำนวนเกษตรกร ณ วันที่ 28 สิงหาคม 2555) จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณของ Yamane ได้เท่ากับ 371 คน จากนั้นหาจำนวนขนาดตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน และทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยใช้แบบสอบถามกับเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนแรก แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สิน จำนวนพื้นที่ทำกิน และประเภทเกษตรกรกรม

ส่วนที่สอง แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ายานการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะแบบสอบถามโดยมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ท (Likert Scale) โดยคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.884

ส่วนที่สาม เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนหนี้สิน จำนวนพื้นที่ทำกิน และประเภทเกษตรกรกรม

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับวิเคราะห์และอธิบายความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

3. การทดสอบค่าที (t-test) ใช้ในการทดสอบหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นตัวแปรตามที่มีตัวแปรอิสระจำแนก ตัวแปรอิสระออกเป็น 2 กลุ่ม

4. การวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจำแนกตัวแปรอิสระออกเป็น 3กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีของ Fisher's Least Significant Different (LSD)

5. คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 และเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2

2. อายุ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ โดยที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 46-55 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 26-35 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 กลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 กลุ่มอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และส่วนกลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6

3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ไม่ไดเรียนหนังสือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และกลุ่มตัวอย่างการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

4. สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ สถานภาพแต่งงาน จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และสถานภาพโสด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.3 รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 สวนรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 และ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.0

6. จำนวนหนี้สิน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนหนี้ 200,001 บาทขึ้นไป จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาคือมีจำนวนหนี้ 150,001-200,000 บาท จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 มีจำนวนหนี้ 100,001-150,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีจำนวนหนี้ 50,001-100,000 บาท จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 2.7 และมีจำนวนหนี้ 10,000-50,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

7. จำนวนพื้นที่ทำกิน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนที่ทำกิน 31 ไร่ขึ้นไป จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 จำนวนที่ทำกิน 21-30 ไร่ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 จำนวนที่ทำกิน 11-20 ไร่ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 7.8 จำนวนที่ทำกิน 6-10 ไร่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และจำนวนที่ทำกินไม่เกิน 5 ไร่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

8. ประเภทเกษตรกร กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีอาชีพทำไร จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 มีอาชีพทำนา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ข้อวิจารณ์

จากการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรีมีความ คิดเห็นของเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

สาเหตุที่เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ในระดับมากนั้นอาจมีปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่

1. ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์โครงการ เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในระดับมาก เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่เพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ให้กับเกษตรกร คือเกษตรกรไม่ต้องนำเงินต้นมาชำระหนี้คืนให้กับทางธนาคาร ทำให้เกษตรกรสามารถนำรายได้ส่วนที่เหลือจากการชำระดอกเบี้ยในโครงการพักชำระหนี้มาเก็บรักษาเป็นเงินออมเพื่อใช้ในการชำระหนี้เมื่อสิ้นสุดโครงการได้ และนอกจากนี้ยังสามารถนำเงินส่วนที่เหลือจากการส่งชำระหนี้มาพัฒนาตนเองในการประกอบอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นต่อไปได้

2. ปัจจัยด้านหลักเกณฑ์การพักหนี้ ด้านหลักเกณฑ์การพักหนี้ เกษตรกรส่วนมากมีความคิดเห็นว่าการออกกฎเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการเป็นหลักเกณฑ์ที่เกษตรกรสามารถปฏิบัติได้จริงและมีความคิดเห็นว่าเป็นเหมาะสมเนื่องจากเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท ซึ่งเป็นส่วนมากที่ได้รับประโยชน์ จึงทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3. ปัจจัยด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากโครงการนี้ยังไม่สิ้นสุดโครงการทำให้ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเกษตรกรเป็นความคิดเห็นต่อผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกรในระหว่างโครงการ ซึ่งเกษตรกรส่วนมากมีความคิดเห็นว่าการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้สามารถช่วยให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถชำระหนี้ให้กับทางธนาคารได้ด้วยเงินของเกษตรกรเอง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า เพศมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอำเภอเลาขวัญ ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จึงทำให้มีความคิดเห็นในระดับที่สูงกว่า อาจเนื่องจากเพศหญิงมีความต้องการได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือ ความเอาใจใส่ดูแลจากภาครัฐ และเห็นว่าถ้าได้ร่วมโครงการนี้แล้วน่าจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองมากที่สุด ซึ่งมากกว่าเพศชายที่คิดว่าเมื่อเข้าร่วมโครงการแต่ภาระหนี้สินหรือรายได้ของตนก็คงไม่เปลี่ยนแปลง ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เปรมพงศ์ พูลพัฒน์ (2553) ที่พบว่า เกษตรกรที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อโครงการการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน ผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีการดำเนินโครงการด้านต่างๆ แก่เกษตรกรทุกช่วงอายุ ไม่ว่าจะเป็นอายุน้อยหรืออายุมากที่มาเข้าร่วมโครงการ ทำให้เกษตรกรทุกช่วงอายุมีโอกาสเข้าร่วมโครงการอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นในการศึกษาค้างครั้งนี้จึงพบว่าเกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีอายุต่างกันจะมีความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ญัฐรินทร์ พิระเฉลิมวุฒิ(2552) ที่พบว่า เกษตรกรสมาชิกจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาในระดับต่างๆ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของโครงการ อาจเนื่องจากไม่ว่าเกษตรกรจะอยู่ในระดับการศึกษาใดก็ตาม ทุกคนมีสิทธิได้เข้าร่วมโครงการและได้รับผลประโยชน์จากโครงการทุกคนโดยไม่จำกัดวุฒิการศึกษา การศึกษาค้างครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศุภสิทธิ์ ปรีชาพันธุ์ (2549) ที่พบว่า ข้าราชการในสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายแปลงสินทรัพย์ให้เป็นทุนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าสถานภาพการสมรสอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกร โดยเกษตรกรที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย มีความคิดเห็นต่อโครงการสูงกว่าสถานภาพแต่งงาน และโสด อาจเนื่องจากสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวมาก ขาดผู้นำในครอบครัว หรือมีบุตรที่ต้องดูแล จึงทำให้เห็นด้วยกับโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้มาก ส่วนสถานภาพโสด ซึ่งมีภาระในการใช้จ่ายภายในครอบครัวค่อนข้างน้อยจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อโครงการน้อยกว่าสถานภาพอื่นๆ ดังนั้นในการศึกษาค้างครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรุณา อินทรประเสริฐ (2553) ที่พบว่าพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่มี สถานภาพสมรส แตกต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีรายได้ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีรายได้ต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาพบว่า ที่ระดับรายได้ต่างๆ นั้นไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกร เพราะโดยปกติเกษตรกรต้องได้รับรายได้จากการเกษตรการประกอบอาชีพอยู่แล้ว แต่เมื่อมีโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้เข้ามา ก็ไม่ได้ทำให้รายได้เกษตรกรลดน้อยลง แต่ยังเป็นการช่วยให้เกษตรกรมีเงินออมมากขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการดังนั้นในการศึกษาค้างครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่ง

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐรินทร์ พิระเฉลิมวุฒิ(2552) ที่พบว่า เกษตรกรสมาชิกจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนหนี้สินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนหนี้สินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าจำนวนหนี้สินไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกร เนื่องจากปกติเกษตรกรจะต้องนำทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยมาชำระหนี้คืนให้กับธนาคารอยู่แล้ว แต่เมื่อมีโครงการพักชำระหนี้เข้ามาช่วยเหลือเกษตรกร จะช่วยบรรเทาภาระหนี้สินของเกษตรกรได้มาก ดังนั้นไม่ว่าเกษตรกรจะมีหนี้สินจำนวนเท่าไร ก็สามารถได้รับประโยชน์จากการเข้าโครงการพักชำระหนี้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนหนี้สินแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐพงษ์ ธรรมสุธีร์ (2552) ที่พบว่า ประชาชนในเขตตำบลบางเตือ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ที่มีสถานะหนี้สินต่างกัน มีความคิดเห็นต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนพื้นที่ทำกินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนพื้นที่ทำกินต่างกัน มีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าจำนวนพื้นที่ทำกินไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคนที่มีความจำนวนพื้นที่ทำกินในการทำเกษตรกรรมไม่ว่าจะมีจำนวนพื้นที่ทำกินเท่าใด ก็สามารถเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ได้ และไม่ว่าจะมีพื้นที่ทำกินเท่าไรก็ต้องการช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเอง ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่าเกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่ทำกินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เปรมพงศ์ พูลพัฒน์ (2553) ที่พบว่า เกษตรกรที่มีจำนวนพื้นที่ทำกินต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อโครงการการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน ผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเพชรบุรี แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 8 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีประเภทเกษตรกรรมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีประเภทเกษตรกรรมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าประเภทเกษตรกรรมไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของเกษตรกร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ไม่ว่าประเภทเกษตรกรรมจะเป็นแบบใดก็สามารถเข้าร่วมโครงการได้ และได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรจากการสนับสนุนของภาครัฐไม่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่า เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีประเภทเกษตรกรรมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ณัฐรินทร์ พิระเฉลิมวุฒิ(2552) ที่พบว่า เกษตรกรสมาชิกจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีประเภทเกษตรกรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสรุป ได้ดังนี้

1. เพศ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีเพศชาย จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 และเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2
2. อายุ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ โดยที่ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 46-55 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 26-35 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 กลุ่มอายุ 36-45 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 กลุ่มอายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และส่วนกลุ่มอายุ 56 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6
3. ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 67.7 มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ไม่ไดเรียนหนังสือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และกลุ่มตัวอย่างการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2
4. สถานภาพการสมรส กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ สถานภาพแต่งงาน จำนวน 270 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 สถานภาพหย่าร้าง/หม้าย จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และสถานภาพโสด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ รายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 57.4 รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็น ร้อยละ 25.3 รายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 สวนรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาท จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3 รายได้ต่อเดือน 30,001-40,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4 และ 40,001 บาทขึ้นไป จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0.0
6. จำนวนหนี้สิน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนหนี้ 200,001 บาทขึ้นไป จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 รองลงมาไม่มีจำนวนหนี้ 150,001-200,000 บาท จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 มีจำนวนหนี้ 100,001-150,000 บาท จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 มีจำนวนหนี้ 50,001-100,000 บาท จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 2.7 และมีจำนวนหนี้ 10,000-50,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5
7. จำนวนพื้นที่ทำกิน กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนที่ทำกิน 31 ไร่ขึ้นไป จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 53.9 จำนวนที่ทำกิน 21-30 ไร่ จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 จำนวนที่ทำกิน 11-20 ไร่ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 จำนวนที่ทำกิน 6-10 ไร่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และจำนวนที่ทำกินไม่เกิน 5 ไร่ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3
8. ประเภทเกษตรกรรม กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ มีอาชีพทำไร จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 มีอาชีพทำนา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7 และมีอาชีพเลี้ยงสัตว์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

ระดับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เขตอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 (= 4.82) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การพักหนี้มากที่สุด รองลงมาด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการมีผลต่อความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ และด้านวัตถุประสงค์โครงการ ส่งผลต่อความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ น้อยที่สุด โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านวัตถุประสงค์โครงการ

เกษตรกรมีความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์สูงสุด คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของเกษตรกรเมื่อสิ้นสุดโครงการ รองลงมา คือ การบรรเทาภาระหนี้สินของเกษตรกร ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นด้านวัตถุประสงค์น้อยที่สุด คือ การให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และสร้างเงินออมให้กับตนเอง

ด้านหลักเกณฑ์การพักหนี้

เกษตรกรมีความคิดเห็นด้านหลักเกณฑ์ การพักพักหนี้ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นด้านหลักเกณฑ์การพักหนี้ในระดับสูงที่สุด คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการต้องมีหนี้คงค้างไม่เกิน 500,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 4.96 รองลงมา คือระยะเวลาโครงการพักชำระหนี้เป็นเวลา 3 ปี ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นด้านหลักเกณฑ์ การพักหนี้ในระดับที่ต่ำที่สุดคือเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักหนี้เดิม (พักหนี้ NPLs) สามารถเข้าโครงการนี้ได้ โดยต้องเร่งปรับปรุงสถานะการชำระหนี้ให้เป็นปกติก่อนเข้าโครงการ

ด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

เกษตรกรมีความคิดเห็นผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด คือเกษตรกรสามารถชำระหนี้ด้วยเงินของตนเอง เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตดีขึ้นเศรษฐกิจโดยรวมของชุมชนดีขึ้น รองลงมา คือเกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีสภาพคล่องในครัวเรือนดีขึ้นและความคิดเห็นด้านผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับที่ต่ำที่สุด คือ โครงการทำให้เกิดการพัฒนาชนบทอย่างทั่วถึง

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีอายุต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 5 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนหนี้สินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีจำนวนพื้นที่ทำกินต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 8 เกษตรกรลูกค้ำธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีประเภทเกษตรกรรวมต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยขอเสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ที่อาจจะเป็นประโยชน์แก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อจะได้เป็นข้อมูล แนวทางในการพิจารณาสำหรับผู้บริหาร ในการกำหนดแผน นโยบายการบริหารงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นโครงการนี้เป็นโครงการที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงเห็นว่าควรมีการดำเนินโครงการนี้ต่อไป โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรที่จะส่งเสริมทำความเข้าใจในเรื่องโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง และเพื่อให้เกษตรกรมีความเข้าใจในโครงการนี้อย่างถูกต้องตรงตามกับวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงควรมีการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของโครงการ แนะนำวิธีการบรรเทาภาระหนี้สิน เพื่อให้เกษตรกรได้ทราบข้อมูลในเรื่องการพักหนี้เกษตรกร รวมถึงเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ซักถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเข้าร่วมโครงการ

2. ในส่วนของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการควรได้รับการอบรมเรื่องหลักเกณฑ์การพักหนี้ และต้องเข้าใจลักษณะหนี้เงินกู้ของลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการอย่างถูกต้องเพื่ออธิบายตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการแก่เกษตรกร และคัดเลือกเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ที่โครงการกำหนดได้อย่างถูกต้อง

3. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ควรที่จะส่งเสริมวินัยการออมเงินและการนำแนวทางทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดการฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม และควรส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เน้นเรื่องการจัดทำแผนการชำระหนี้สินให้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถชำระหนี้สินได้เมื่อสิ้นสุดโครงการ

4. ทางภาครัฐควรมีการช่วยเหลือที่ครอบคลุมมากกว่านี้ไม่ใช่มิการช่วยเหลือเฉพาะเจาะจงแค่เกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น

5. จากผลการวิจัย พบว่าเกษตรกรเพศหญิงในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี เห็นด้วยต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้สูงกว่าเกษตรกรเพศชาย เนื่องจากเพศชายอาจเห็นว่าโครงการรัฐเข้ามาช่วยเหลือหลายโครงการแล้วแต่ภาระหนี้สินหรือรายได้ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง จึงมีความคิดเห็นในระดับที่ต่ำกว่าเพศหญิง ดังนั้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี จึงควรปรับปรุงโครงการและการดำเนินการให้สอดคล้องกับความต้องการให้แก่เกษตรกรเพศชาย และควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์และชี้แจงให้ลูกค้าเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ได้เห็นถึงความสำคัญของโครงการ โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ลูกค้าเข้าร่วมโครงการจะได้รับ โดยไม่แบ่งแยกเพศหญิงและชาย เพื่อให้ลูกค้าได้ทราบถึงข้อดีของโครงการให้มากขึ้น และเห็นถึงประโยชน์ของโครงการ

6. จากการวิจัย พบว่าสถานภาพการสมรสของลูกค้าที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย มีความคิดเห็นต่อโครงการสูงกว่าสถานภาพแต่งงาน และโสด ตามลำดับ อาจเนื่องจากสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในครอบครัวมาก ขาดผู้นำในครอบครัว หรือมีบุตรที่ต้องดูแล จึงทำให้เห็นด้วยกับโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้มาก ส่วนสถานภาพโสด ซึ่งมีภาระในการใช้จ่ายภายในครอบครัวค่อนข้างน้อยจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อโครงการน้อยกว่าสถานภาพอื่นๆ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ลูกค้าที่มีสถานภาพหย่าร้าง/หม้าย ได้รับจากโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้มีประโยชน์ในการช่วยเพิ่มเงินทุนที่จะนำมาหมุนเวียนใช้จ่ายภายในครอบครัว ซึ่งตรงส่วนนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรชี้ให้ลูกค้าที่มีสถานภาพโสดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ซึ่งอาจจะเป็นการบรรเทาภาระหนี้สิน เพิ่มเงินออม หรือเงินที่จะนำไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรที่มีสถานะโสดมีความคิดเห็นต่อโครงการเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาตัวแปรอิสระมากกว่านี้ เพราะจะทำให้ทราบว่าตัวแปรใดอีกที่จะส่งผลต่อความคิดเห็นของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรต่อโครงการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้ ในอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นเฉพาะเกษตรกรอำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรีเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายความคิดเห็นของเกษตรกรทั้งหมดได้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาโดยรอบแนวคิดเช่นเดียวกับการวิจัยในครั้งนี้ แต่ศึกษาจากเกษตรกรในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเป็นการตรวจสอบผลที่ได้จากการผลที่ได้จากการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ หรือมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรในอำเภอเลาขวัญจังหวัดกาญจนบุรี และเกษตรกรจังหวัดอื่นๆ ซึ่งจะช่วยให้งานวิจัยดังกล่าวกว้างขวางขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพงษ์ ธรรมสุธีร์. 2552. **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายกองทุนหมู่บ้าน กรณีศึกษา: ประชาชนในเขตตำบลบางเตือ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นางสาวณัฐรินทร์ พิระเฉลิมวุฒิ. 2552. **ความคิดเห็นของเกษตรกรสมาชิกจังหวัดสุพรรณบุรีต่อการดำเนินงานของ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เปรมพงศ์ พูลพัฒน์. 2553. **ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนผ่านระบบธนาคารเพื่อเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดเพชรบุรี**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภสิทธิ์ ภิชาพันธุ์. 2549. **ความคิดเห็นของข้าราชการในสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นางสาวอรอุมา อินทรประเสริฐ. 2553. **คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม**. การศึกษาค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์รัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.